

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
 Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524

Αθήνα, 04-09-2020
Αριθμ. Πρωτ.: 389/106521

Προς:
 Βουλή των Ελλήνων
 Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
 Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Μέτρα στήριξης και ενίσχυσης των αγροτών της νήσου Κρήτης»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 5866/21-4-2020**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Κ. Βελόπουλος**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Αναφορικά με τη στήριξη και την προστασία που παρέχει το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) στις ελληνικές επιχειρήσεις, προκειμένου να διασφαλιστεί η βιωσιμότητά τους και οι θέσεις εργασίας σε αυτές, καθώς και στους παραγωγούς, δεδομένων των ιδιαίτερων συνθηκών λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού, σημειώνεται ότι ήδη από τις 20.3.2020 το Υπουργείο Οικονομικών, κατόπιν συνεννόησης με την Πολιτική Ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προχώρησε στην κατ' αρχήν εξειδίκευση των επιχειρήσεων, οι οποίες δραστηριοποιούνται στη Γεωργία και την Αλιεία της χώρας μας και τις περιέλαβε στη σχετική λίστα με τους κλάδους που εντάσσονται στα μέτρα στήριξης που εξήγγειλε η Κυβέρνηση. Σημειώνεται ότι οι πολιτικές στήριξης, τόσο σε επίπεδο μέτρων όσο και σε επίπεδο κλάδων, καθορίζονται με σχετικές υπουργικές αποφάσεις και με κριτήρια την αντικειμενικοποίηση της ζημίας κάθε κλάδου, την αναλογικότητα και τις προβλέψεις για την τυχόν εξέλιξη νέων κρίσεων. Αναλυτικότερα, οι κλάδοι που εντάσσονται στα μέτρα στήριξης της Κυβέρνησης είναι οι εξής:

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
130	Πολλαπλασιασμός των φυτών
311	Θαλάσσια αλιεία
312	Αλιεία γλυκών υδάτων
321	Θαλάσσια υδατοκαλλιέργεια
322	Υδατοκαλλιέργεια γλυκών υδάτων
1101	Απόσταξη, ανακαθαρισμός και ανάμιξη αλκοολούχων ποτών
1102	Παραγωγή οίνου από σταφύλια
1103	Παραγωγή μηλίτη και κρασιών από άλλα φρούτα
1104	Παραγωγή άλλων μη αποσταγμένων ποτών που υφίστανται ζύμωση
1105	Ζυθοποιία
4624	Χονδρικό εμπόριο δερμάτων, προβιών και κατεργασμένου δέρματος

5630	Δραστηριότητες παροχής ποτών
47767701	Λιανικό εμπόριο ανθέων
47767703	Λιανικό εμπόριο αποξηραμένων φυτών
47767710	Λιανικό εμπόριο κομμένων ανθέων και μπουμπουκιών τους, συνθέσεων ανθέων, καθώς και ανθοδεσμών, στεφανιών και παρομοίων ειδών
47767711	Λιανικό εμπόριο μερών φυτών, χορταριών, βρύων και λειχήνων, κατάλληλων για διακοσμητική χρήση
47767712	Λιανικό εμπόριο μετά από εισαγωγή ανθέων

Αναφορικά με τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 σχετικά με την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID 19 στον γεωργικό τομέα, σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, επιπτώσεις που συνιστούν λόγο ανωτέρας βίας, ο σχεδιασμός περιλαμβάνει τη λήψη μέτρων τόσο σε κανονιστικό - ενωσιακό επίπεδο όσο και σε εθνικό επίπεδο, τα οποία θα συμβάλλουν στην ομαλή εφαρμογή του ΠΑΑ 2014-2020, καθώς και στη διευκόλυνση των ωφελουμένων του.

Επισημαίνεται ότι το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 είναι τομεακό αναπτυξιακό πρόγραμμα και, με βάση τα ισχύοντα στους σχετικούς Κανονισμούς της Ε.Ε., οι επιλεξιμότητές του για την ενίσχυση του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα της αγροτικής οικονομίας επιτρέπουν παρεμβάσεις επενδυτικού κυρίως προσανατολισμού, όπως αυτές που έχουν ήδη γίνει με τα μέτρα των νέων γεωργών, των σχεδίων βελτίωσης, της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, των ομάδων παραγωγών, καθώς και φιλο-γεωργοπεριβαλλοντικές παρεμβάσεις, όπως αυτές της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.

Στη βάση αυτή, οι όποιες παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΠΑΑ για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID – 19, έχουν συμπληρωματικό χαρακτήρα στα μέτρα που ήδη λαμβάνονται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) και αφορούν στη χορήγηση άμεσων ενισχύσεων και αποζημιώσεων, όπως γίνεται, για παράδειγμα, με την εφαρμογή άμεσων κρατικών ενισχύσεων, τις ενισχύσεις de minimis κ.λπ.

Μία τέτοια παρέμβαση αποτελεί και η ενεργοποίηση ενός νέου μέτρου στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014-2020, με σχετική τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013, σε συνέχεια της πίεσης που έχει ασκηθεί στα αρμόδια όργανα της Ε.Ε. για την ανάληψη πρωτοβουλιών στην κατεύθυνση διεύρυνσης των χρηματοδοτικών δυνατοτήτων στήριξης των πληττόμενων κλάδων και επιχειρήσεων από τα περιοριστικά μέτρα και τις οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας.

Το νέο αυτό μέτρο, το οποίο χαρακτηρίζεται ως έκτακτο και προσωρινό, θα χρηματοδοτηθεί από τις διαθέσιμες πιστώσεις του ΠΑΑ κάθε Κράτους – Μέλους (Κ-Μ) και προβλέπει τη στήριξη γεωργών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) που έχουν πληγεί από την πανδημία, μέσω της χορήγησης κατ' αποκοπή ενίσχυσης έως 7.000€ ανά γεωργό και έως 50.000€ ανά ΜΜΕ, κατόπιν αξιολόγησης των αναγκών και κατηγοριοποίησης των επιλέξιμων δικαιούχων με αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια. Στόχος είναι οι ενισχύσεις να καταβληθούν με τη λιγότερη δυνατή γραφειοκρατία, στη βάση βεβαίως επαρκούς τεκμηρίωσης αφενός της ζημίας που έχει υποστεί κάθε τομέας ή κλάδος και αφετέρου του ύψους του κατ' αποκοπή ποσού ενίσχυσης που θα χορηγηθεί.

Το ύψος των κοινοτικών πόρων που μπορούν να διατεθούν για τη χρηματοδότηση του νέου μέτρου δύναται να ανέλθει έως το 2% των πόρων της συμμετοχής του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) στο ΠΑΑ κάθε Κ-Μ, ενώ η επιλεξιμότητα καταβολής των ενισχύσεων στους δικαιούχους έχει οριστεί έως 30/06/2021.

Η Πολιτική Ηγεσία του ΥΠΑΑΤ με τις αρμόδιες Κάθετες Υπηρεσίες και εποπτευόμενους φορείς του ΥΠΑΑΤ διαβουλεύονται με τους θεσμικούς εκπροσώπους των κλάδων που πλήττονται από τις επιπτώσεις της πανδημίας, ώστε να τεκμηριωθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο η επιλεξιμότητα στήριξής τους στο πλαίσιο του νέου Μέτρου (τεκμηρίωση της ζημίας που έχει υποστεί ο κλάδος και καθορισμός του ύψους του κατ' αποκοπή ποσού ενίσχυσης). Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή σε συνεργασία με τον ΟΠΕΚΕΠΕ επεξεργάζονται τις θεσμικές και τεχνικές παραμέτρους ενεργοποίησης και εφαρμογής του συγκεκριμένου Μέτρου.

Επισημαίνεται, βεβαίως, ότι οι όποιες αποφάσεις χρηματοδότησης του νέου μέτρου θα πρέπει να ληφθούν συνεκτιμώντας το γεγονός ότι, δεδομένου του προχωρημένου της προγραμματικής περιόδου, έχει δεσμευτεί το μεγαλύτερο μέρος των πόρων του ΠΑΑ, ενώ ταυτόχρονα υφίστανται και ανελαστικές υποχρεώσεις πληρωμών για τα επόμενα χρόνια, όπως της εξισωτικής αποζημίωσης, γεγονός που περιορίζει περαιτέρω τις χρηματοδοτικές δυνατότητες του Προγράμματος.

Επιπλέον της πρόβλεψης για ενεργοποίηση του νέου μέτρου, υπενθυμίζεται ότι στο πλαίσιο του ΠΑΑ και για τη χρηματοδοτική ενίσχυση των παραγωγών και των μεταποιητικών επιχειρήσεων που υλοποιούν επενδύσεις, έχει προβλεφθεί η ενεργοποίηση μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων, του Ταμείου Εγγυοδοσίας Αγροτικής Ανάπτυξης, το οποίο αναμένεται να μοχλεύσει πόρους της τάξης άνω των 400 εκ. € για τη χορήγηση δανείων με ευνοϊκούς όρους από τις Τράπεζες.

Επιπρόσθετα, έχει προβλεφθεί η δυνατότητα εκχώρησης της δημόσιας δαπάνης των επενδυτικών σχεδίων εκσυγχρονισμού γεωργικών εκμεταλλεύσεων και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για τη λήψη δανείου για τους σκοπούς της επένδυσης. Ταυτόχρονα, για τη διευκόλυνση της υλοποίησης των επενδύσεων στα μέτρα των Σχεδίων Βελτίωσης και της Μεταποίησης - Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων του ΠΑΑ, προβλέπεται η χορήγηση προκαταβολής στους δικαιούχους.

Επίσης, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, έχουν προταθεί στην Ε.Ε. και έχουν γίνει εν μέρει αποδεκτά μέσω τροποποίησης των σχετικών κανονισμών, μία σειρά μέτρων διευκόλυνσης των ωφελουμένων του ΠΑΑ και απλοποίησης διαδικασιών και κανόνων που αφορούν στην εφαρμογή του. Οι εν λόγω τροποποιήσεις, οι οποίες ενσωματώνονται από τους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης στο εθνικό θεσμικό πλαίσιο που διέπει την υλοποίηση των αντίστοιχων Μέτρων και Δράσεων του ΠΑΑ, προβλέπουν κατά περίπτωση:

1. Παράταση των προθεσμιών που αφορούν σε οποιοδήποτε στάδιο υλοποίησης ενταγμένων επενδύσεων, ιδιωτικών και δημοσίων (π.χ. υποβολή αιτήσεων ενίσχυσης και πληρωμής, αξιολόγηση αιτήσεων, ενστάσεις, δημοπρατήσεις, υλοποίηση, τροποποιήσεις, εκκαθάριση πληρωμών κ.λπ.).
2. Μείωση ή απαλοιφή του ελαχίστου ποσοστού επί του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού που πρέπει να αιτείται ο δικαιούχος στην 1η αίτηση πληρωμής.
3. Αύξηση του αριθμού των αιτημάτων πληρωμής, καθώς και τροποποίησης που μπορούν να υποβληθούν από τον δικαιούχο κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης.
4. Αύξηση ποσοστού πληρωμής προκαταβολών σε δικαιούχους για ενίσχυση της ρευστότητάς τους.
5. Δυνατότητα ολοκλήρωσης της επένδυσης σε μικρότερο ποσοστό από το εγκεκριμένο φυσικό και οικονομικό της αντικείμενο, εφόσον το τμήμα που υλοποιήθηκε είναι αυτοτελές και λειτουργικό.
6. Για επενδύσεις μεγάλου προϋπολογισμού, όπως αυτές της Μεταποίησης Γεωργικών Προϊόντων, δυνατότητα αποδέσμευσης ποσών που έχουν δεσμευτεί για την υλοποίησή τους, προκειμένου να κατευθυνθούν στην εξυπηρέτηση έκτακτων

αναγκών των επιχειρήσεων, και επανέλεγχος της διάθεσης ιδίων κεφαλαίων κατά το στάδιο του 1ου αιτήματος πληρωμής.

7. Μη απαίτηση διενέργειας επιτόπιων επισκέψεων επαλήθευσης της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των επενδύσεων κατά τα ενδιαμέσως στάδια υποβολής αιτημάτων πληρωμής. Ο έλεγχος να πραγματοποιείται εκ των υστέρων και εφόσον έχουν αρθεί οι περιορισμοί.

8. Αύξηση του ποσοστού συνολικής υπερδέσμευσης των πόρων του ΠΑΑ, με ένταξη περισσότερων επενδύσεων για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας και με βάση την πορεία εξυγίανσης των μέτρων αυτού, το εύρος της αναμενόμενης ύφεσης, την πρόβλεψη ή μη παράτασης της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου και τη δυνατότητα ή μη μεταφοράς ανειλημμένων υποχρεώσεων στην επόμενη.

Ήδη διατέθηκαν 40 εκ. € για την ένταξη επιπλέον δικαιούχων στο μέτρο της Μεταποίησης και Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων (σύνολο οι διατιθέμενοι πόροι ανέρχονται σε 440 εκ. €), ώστε να ενισχυθεί περαιτέρω η επιχειρηματικότητα στη δύσκολη περίοδο που διανύουμε. Επίσης, η δυνατότητα υπερδέσμευσης αξιοποιήθηκε και για την ένταξη περισσότερων επενδύσεων, δημοσίων και ιδιωτικών, στα τοπικά προγράμματα LEADER.

Επίσης, πρέπει να επισημανθεί η σημαντική επιτυχία που σημείωσε η ελληνική Κυβέρνηση στο μέτωπο των μέτρων στήριξης των επιχειρήσεων που πλήττονται από την πανδημία του κορωνοϊού, καθώς η Ευρωπαϊκή Ένωση ανακοίνωσε στις 30-4-2020 την έγκριση της τροποποίησης του προσωρινού πλαισίου κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη των πληττόμενων επιχειρήσεων από την κρίση του COVID 19, που εισηγήθηκαν οι ελληνικές αρχές, ώστε:

α) να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής του, προβλέποντας τη δυνατότητα παροχής κεφαλαίου κίνησης και στους αυτοαπασχολούμενους και στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της γεωργίας και της υδατοκαλλιέργειας, καθώς και επιδότησης των προμηθειών εγγύησης για τα δάνεια με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων και

β) να αυξηθεί ο προϋπολογισμός του σε 2,25 δις €.

Στην κατεύθυνση αυτή δύναται να αξιοποιηθεί το νεοσύσταθέν Ταμείο Εγγυοδοσίας που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ για την αντιμετώπιση των οικονομικών συνεπειών της πανδημίας του COVID 19, με διαχειριστή την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα.

Πλέον των ανωτέρω, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στο πλαίσιο των ευεργετικών μέτρων που λαμβάνονται από το Υπουργείο για την άμβλυνση των επιπτώσεων που προκαλεί η πανδημία του κορωνοϊού στον πρωτογενή τομέα και προκειμένου να ενισχύσει τη ρευστότητα των παραγωγών, πέτυχε την κρίσιμη επίσπευση της καταβολής των συνδεδεμένων ενισχύσεων στο σύνολο των αγροτικών προϊόντων για το έτος 2019.

Συγκεκριμένα, ολοκληρώθηκε από τον ΟΠΕΚΕΠΕ η καταβολή της πληρωμής όλων των συνδεδεμένων ενισχύσεων, γεγονός που καταδεικνύει την ιδιαίτερη σημασία που δίνει ο Υπουργός στην έμπρακτη στήριξη των Ελλήνων παραγωγών, αναγνωρίζοντας παράλληλα τον καθοριστικό τους ρόλο στη διασφάλιση της επισιτιστικής επάρκειας της πατρίδας μας εν μέσω της πανδημίας του κορωνοϊού.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το συνολικό ποσό με το οποίο ολοκληρώθηκε η καταβολή των συνδεδεμένων ενισχύσεων για το προηγούμενο έτος ανέρχεται στα 40.137.904,20 ευρώ.

Επιπροσθέτως, σημειώνεται ότι το μεγαλύτερο μέρος του παραπάνω ποσού, δηλαδή 38.850.883,70 ευρώ, κατευθύνθηκε σε συνδεδεμένες ενισχύσεις και ενισχύσεις για τα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους, οι οποίες καταβάλλονται για πρώτη φορά στο πλαίσιο των πληρωμών για τις αιτήσεις έτους 2019.

Αναλυτικά οι δικαιούχοι και το συνολικό ποσό που διατέθηκε σε αυτούς, έχουν ως εξής:

- 1.549.113,13 ευρώ σε 3.833 δικαιούχους ενίσχυσης για ροδάκινα προς χυμοποίηση,
- 51.829.985,70 ευρώ σε 37.752 δικαιούχους ενίσχυσης για αιγοπρόβειο κρέας,
- 33.291.840,68 ευρώ σε 8.408 δικαιούχους ενίσχυσης για βόειο κρέας,
- 2.248.355,97 ευρώ σε 69 δικαιούχους ενίσχυσης για βοοτρόφους (Μέτρο 1),
- 526.816,99 ευρώ σε 54 δικαιούχους ενίσχυσης για αιγοπροβατοτρόφους (Μέτρο 2),
- 1.234.756,93 ευρώ σε 2.194 δικαιούχους ενίσχυσης για διατήρηση της καλλιέργειας αμπελώνων VQPRD στα μικρά νησιά Αιγαίου Πελάγους (MNA).

Το ποσό του 1.287.020,50 ευρώ αφορά σε συμπληρωματικές πληρωμές για: βασική ενίσχυση, πράσινη ενίσχυση, γεωργούς νεαρής ηλικίας, ειδική ενίσχυση βάμβακος, πρωτεϊνούχα κτηνοτροφικά ψυχανθή, πρωτεϊνούχα κτηνοτροφικά σανοδοτικά ψυχανθή, βρώσιμα όσπρια, βιομηχανική τομάτα, σκληρό σίτο, ζαχαρότευτλα, καρπούς με κέλυφος, μήλα, σπόρους σποράς, κορινθιακή σταφίδα, πορτοκάλια προς χυμοποίηση, σπαράγγια, αιγοπρόβειο κρέας, διατήρηση των παραδοσιακών ελαιώνων στα MNA και καλλιέργεια γεωμήλων στα MNA.

Επιπρόσθετα, είναι σημαντικό να τονιστεί ότι και στον τομέα των οπωροκηπευτικών η δραστηριοποίηση των παραγωγών όλων των τομέων μέσα από τις συλλογικές δομές (Ομάδες Παραγωγών, Οργανώσεις Παραγωγών, Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών, Διεπαγγελματικές Οργανώσεις), σύμφωνα με το ισχύον ενωσιακό και εθνικό πλαίσιο, κρίνεται απαραίτητη, καθώς με τη συγκρότηση ισχυρών συλλογικών δομών και τη σωστή λειτουργία τους μπορεί να βελτιωθεί σημαντικά η διαχείριση των προβλημάτων εμπορίας της παραγωγής, η διαπραγματευτική δύναμη των παραγωγών-μελών τους, η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και η βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων. Οι Οργανώσεις Παραγωγών δημιουργούνται με πρωτοβουλία των παραγωγών και ασχολούνται με όλα τα θέματα που σχετίζονται με την παραγωγή και την εμπορία των οπωροκηπευτικών των μελών τους. Είναι για αυτό σκόπιμη η δραστηριοποίηση όλων των παραγωγών, μέσα από αυτές, διότι μέσω των επιχειρησιακών τους προγραμμάτων μπορούν να υλοποιήσουν δράσεις που περιλαμβάνονται στους παρακάτω στόχους:

- αναδιάρθρωση των καλλιεργειών των μελών τους με στόχο την ποιοτική βελτίωση των προϊόντων τους,
- μείωση του κόστους παραγωγής,
- προώθηση των προϊόντων τους,
- προστασία του περιβάλλοντος (ενίσχυση σε ποσοστό μέχρι και 60% από την Ευρωπαϊκή Ένωση)
- μέτρα πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων (απόσυρση από την αγορά - δωρεάν διανομή- ενίσχυση σε ποσοστό 100% από την Ευρωπαϊκή Ένωση υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του κοινοτικού πλαισίου).

Επιπλέον, για όλους τους τομείς και ειδικά για τους τομείς που δεν καταβάλλονται συνδεδεμένες ενισχύσεις, υπάρχουν διάφορα μέτρα χρηματοδότησης (ΠΑΑ και Αναπτυξιακός Νόμος) που σκοπό έχουν:

- την ενίσχυση των κατά κύριο επάγγελμα γεωργών για την προμήθεια μηχανολογικού εξοπλισμού (ελκυστήρων, σκαλιστικών, ψεκαστικών, χορτοκοπτικών, περιφράξεων, αρδευτικών συστημάτων, αποθηκών κ.λπ.) στο πλαίσιο του μέτρου «Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις» (Σχέδια Βελτίωσης) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014 – 2020,
- την ενίσχυση της ίδρυσης (νέων ή στο πλαίσιο καθετοποίησης) και εκσυγχρονισμού μονάδων τυποποίησης – συσκευασίας των παραγόμενων προϊόντων, στο πλαίσιο του μέτρου «Επενδύσεις στη μεταποίηση και εμπορία των γεωργικών προϊόντων» του ΠΑΑ 2014 – 2020 και
- την έγκριση και προώθηση νέων τύπων θερμοκηπιακών εγκαταστάσεων για τον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων και τη βελτίωση των συνθηκών παραγωγής.

Γενικά οι παραγωγοί, μέσω ενισχύσεων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και του Αναπτυξιακού Νόμου, θα έχουν τη δυνατότητα για ολοκληρωμένες παρεμβάσεις σε επίπεδο αγροτικής εκμετάλλευσης, υποβάλλοντας σχέδια βελτίωσης για ενίσχυση, προκειμένου να πετύχουν τη μείωση του κόστους παραγωγής, τη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων και την αύξηση ή την αναδιάρθρωση της παραγωγής τους.

Επίσης, αναφέρεται ότι για τα οπωροκηπευτικά έχει ήδη προωθηθεί από την Ε.Ε. σχέδιο Κανονισμού που τροποποιεί τον ΚΑΝ 891/2017 για το έτος 2020 προκειμένου να αντιμετωπιστεί η επείγουσα κατάσταση λόγω της πανδημίας και έχει ψηφιστεί τροποποίηση του ΚΑΝ 892/2017 για τον τομέα των οπωροκηπευτικών, έτσι ώστε να διευκολυνθούν οι ΟΠ για την κατάθεση των ΕΠ, να μειωθούν οι έλεγχοι κ.λπ.

Επιπρόσθετα, στην ΕΕ ψηφίστηκαν οι κάτωθι κανονισμοί:

- Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2020/592 της Επιτροπής, της 30ής Απριλίου 2020, σχετικά με προσωρινά έκτακτα μέτρα παρέκκλισης από ορισμένες διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την αντιμετώπιση της διαταραχής της αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών και στον αμπελοοινικό τομέα λόγω της πανδημίας COVID-19 και των μέτρων που συνδέονται με αυτήν.
- Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2020/600 της Επιτροπής, της 30ής Απριλίου 2020, σχετικά με παρέκκλιση από τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2017/892, τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2016/1150, τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 615/2014, τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2015/1368 και τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2017/39 της Επιτροπής όσον αφορά ορισμένα μέτρα για την αντιμετώπιση της κρίσης που προκάλεσε η πανδημία.
- Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2020/532 της Επιτροπής της 16ης Απριλίου 2020, σχετικά με παρέκκλιση, για το έτος 2020, από τους εκτελεστικούς κανονισμούς (ΕΕ) αριθ. 809/2014, (ΕΕ) αριθ. 180/2014, (ΕΕ) αριθ. 181/2014, (ΕΕ) 2017/892, (ΕΕ) 2016/1150, (ΕΕ) 2018/274, (ΕΕ) 2017/39, (ΕΕ) 2015/1368 και (ΕΕ) 2016/1240 όσον αφορά ορισμένους διοικητικούς και επιτόπιους ελέγχους που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής.

Πληροφοριακά αναφέρεται ότι, από το ΥΠΑΑΤ υπεγράφη τροποποίηση της αριθμ. 4270/139407/28-12-2017 απόφασης του Υπουργού και του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 347, της 20.12.2013, σ. 671), (ΕΕ) αριθ. 2017/891 της Επιτροπής (ΕΕ L 138, της 25.5.2017, σ. 4) και (ΕΕ) αριθ. 2017/892 της Επιτροπής (ΕΕ L 138, της 25.5.2017, σ. 57), σχετικά με τα κριτήρια αναγνώρισης Οργανώσεων Παραγωγών του τομέα των οπωροκηπευτικών και την Εθνική Στρατηγική για βιώσιμα Επιχειρησιακά Προγράμματα στον τομέα των Οπωροκηπευτικών» (Β'5/5-1-2018), το οποίο αφορά:

- 1) στην καταληκτική ημερομηνία υποβολής των τροποποιήσεων των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων,
- 2) στην καταληκτική ημερομηνία υποβολής των εισηγήσεων και των συμπληρωματικών δικαιολογητικών της περίπτωσης 1 και
- 3) στην καταληκτική ημερομηνία της διαβίβασης των εκθέσεων ελέγχου για τις τροποποιήσεις της παραγράφου 2Αα του άρθρου 14 της παρούσας για την

παράταση κατάθεσης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Οργανώσεων Παραγωγών, των εκθέσεων ελέγχων κ.λπ.

Όσον αφορά στη στήριξη του αμπελοοινικού τομέα αναφέρεται ότι, σε εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2020/592 «σχετικά με προσωρινά έκτακτα μέτρα παρέκκλισης από ορισμένες διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την αντιμετώπιση της διαταραχής της αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών και στον αμπελοοινικό τομέα λόγω της πανδημίας COVID-19 και των μέτρων που συνδέονται με αυτήν» και συγκεκριμένα του άρθρου 3, η χώρα μας ενεργοποιεί το μέτρο της «Απόσταξης οίνου σε περίπτωση κρίσης». Στο ανωτέρω πλαίσιο εφαρμογής και μετά από συνεργασία με τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες, έχει εκδοθεί η αριθμ. 1723/179088/3-7-2020 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης & Επενδύσεων και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του μέτρου της απόσταξης οίνου σε περίπτωση κρίσης που πραγματοποιείται στο πλαίσιο του άρθρου 3 του κατ' εξουσιοδότηση Καν (ΕΕ) 2020/592» (Β'2764/7-7-2020), σύμφωνα με την οποία όσοι οινοπαραγωγοί ενδιαφέρονται να αποστάξουν οίνο της παραγωγής τους, υποβάλλουν αίτηση ένταξης στο μέτρο της απόσταξης ηλεκτρονικά μέσω της ψηφιακής υπηρεσίας του ΥΠΑΑΤ.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ανωτέρω ΚΥΑ και στην παρ. του άρθρου 3 του κατ' εξουσιοδότηση προαναφερόμενου Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2020/592, επιλέξιμες για στήριξη είναι οι δαπάνες που συνδέονται με την:

I. ποσότητα του οίνου που διατίθεται προς απόσταξη,

II. μεταφορά του οίνου στον χώρο απόσταξης.

Το συνολικό ύψος του προϋπολογισμού ανέρχεται σε 25.000.000 ευρώ και καθορίζεται ως εξής:

1. Ενωσιακή συμμετοχή στη χρηματοδότηση του προγράμματος, ύψους 7.500.000€.

2. Εθνική συμμετοχή στη χρηματοδότηση του προγράμματος, ύψους 17.500.000€.

Η απομάκρυνση από την αγορά ορισμένων ποσοτήτων οίνου που δεν διατίθενται στο εμπόριο και δεν μπορούν να αποθεματοποιηθούν, αναμένεται να συμβάλει στην αντιμετώπιση των σοβαρών διαταραχών της αγοράς στον αμπελοοινικό τομέα.

Επίσης, σύμφωνα με την αριθμ. 1600/163029/22-6-2020 απόφαση του Υπουργού και της Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του μέτρου πρώιμης συγκομιδής σύμφωνα με το άρθρο 47 του Κανονισμού (ΕΕ) υπ'αρ. 1308/2013 για την περίοδο 2019-2020» (Β'2594/26-6-2020), ήδη υλοποιείται το μέτρο «Πρώιμη συγκομιδή» άρθρο 47 του Κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013. Σύμφωνα με το άρθρο 47 του Κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013, ως «πρώιμη συγκομιδή» νοείται η ολική καταστροφή ή απομάκρυνση των σταφυλιών που δεν έχουν ακόμη ωριμάσει με επακόλουθο εκμηδενισμό της απόδοσης της σχετικής έκτασης, υπό τον όρο ότι το μέτρο αυτό εφαρμόζεται σε ολόκληρα αγροτεμάχια. Το συνολικό ύψος των διαθέσιμων κονδυλίων του προγράμματος της πρώιμης συγκομιδής για την περίοδο 2019-2020 καθορίζεται σύμφωνα με το «Εθνικό Πρόγραμμα στήριξης του αμπελοοινικού τομέα 2019-2023» σε 2.000.000€.

Όσον αφορά στη στήριξη του ελαιοπαραγωγικού κλάδου, σημειώνεται ότι χαρακτηριστικό παράδειγμα της σημασίας που αποδίδει η Κυβέρνηση στην ελαιοκομία συνιστά το ότι με συντονισμένες προσπάθειες κατάφερε το ελληνικό ελαιόλαδο και οι ελληνικές βρώσιμες ελιές να μην επιβαρυνθούν με πρόσθετους δασμούς από τις Η.Π.Α., γεγονός που συμβάλλει στην απρόσκοπτη εξαγωγή των δύο αυτών κορυφαίων αγροτικών προϊόντων στη μεγάλη αμερικανική αγορά αλλά και στην απόκτηση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος έναντι αντίστοιχων προϊόντων άλλων χωρών της Ε.Ε..

Επιπλέον, το θέμα της προστασίας των ελληνικών Γεωγραφικών Ενδείξεων εν γένει αλλά και ειδικά στις διμερείς εμπορικές συμφωνίες της Ε.Ε. με Τρίτες Χώρες αποτελεί υψηλή προτεραιότητα για το ΥΠΑΑΤ. Κυρίαρχη επιδίωξη της παρούσας

Κυβέρνησης αποτελεί η πλήρης προστασία όλων των Ελληνικών Γεωγραφικών Ενδείξεων, των 107 γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, που φέρουν τις ονομασίες Π.Ο.Π. (Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης) και Π.Γ.Ε. (Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη). Σημειώνεται ότι από τα προαναφερθέντα 107 ελληνικά προϊόντα Π.Ο.Π. ή Π.Γ.Ε. τα 30 είναι ελαιόλαδα και μεταξύ αυτών είναι και το ελαιόλαδο «ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΠΟΠ».

Η δε πρόσφατη ιστορική Συμφωνία Γεωγραφικών Ενδείξεων μεταξύ Ε.Ε. και Κίνας αποτελεί μεγάλη επιτυχία για την Ελλάδα και τους Έλληνες παραγωγούς καθώς προστατεύει 6 σημαντικά ελληνικά προϊόντα, μεταξύ των οποίων οι ελιές Καλαμάτας και το ελαιόλαδο Σητείας, ενώ υπάρχει η δυνατότητα περαιτέρω ενσωμάτωσης και άλλων ποιοτικών προϊόντων.

Ήδη ο Υπουργός έχει πραγματοποιήσει συναντήσεις με τη Διεπαγγελματική Οργάνωση Ελαιολάδου κατά τις οποίες συζητήθηκε η αναγκαιότητα λήψης διαρθρωτικών μέτρων για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της παραγωγής της ελαιοκομίας, των προωθητικών δράσεων και της μείωσης του κόστους παραγωγής, αλλά και για τη στήριξη της τυποποίησης και εμπορευσιμότητας του ελαιολάδου. Πιο συγκεκριμένα συζητήθηκαν θέματα όπως

- Να επανεξεταστεί, προκειμένου να καταστεί αποτελεσματικότερος, ο τρόπος διεξαγωγής της δακοκτονίας.
- Να επανεξεταστεί το καθεστώς ασφάλισης των ελαιοπαραγωγών στον ΕΛ.Γ.Α. στην κατεύθυνση της ενίσχυσης της ανταποδοτικότητας της εισφοράς των ελαιοπαραγωγών.
- Να ενισχυθούν οι έλεγχοι του Ε.Φ.Ε.Τ., οι οποίοι διασφαλίζουν τη συμμόρφωση των διακινούμενων ελαιολάδων με υψηλά ποιοτικά πρότυπα.
- Να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο της παράνομης και μαύρης διακίνησης ελαιολάδου κυρίως με τη θεσμοθέτηση του ηλεκτρονικού τιμολογίου και διασταυρωτικών ελέγχων.
- Να εξεταστεί η δυνατότητα χορηγήσεως κινήτρων για συγχωνεύσεις τόσο των συνεταιρισμών όσο και των τυποποιητικών μονάδων.
- Να συνεχίσουν και να διευρυνθούν τα προγράμματα προώθησης του ελαιολάδου.

Τόσο το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων όσο και η Εθνική Διεπαγγελματική Οργάνωση Ελαιολάδου αλλά και οι φορείς που τη συγκροτούν, συμφώνησαν να εργαστούν στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα, προκειμένου να εκπονήσουν ένα στρατηγικό σχέδιο για την ανάπτυξη της ελαιοκομίας στην Ελλάδα, το οποίο θα θέτει βραχυπρόθεσμους, μεσοπρόθεσμους και μεσομακροπρόθεσμους στόχους.

Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι απόλυτη δικαίωση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκη Βορίδη, συνιστά η κατάθεση αίτησης για την αναγνώρισή της ως Εθνικής, της Διεπαγγελματικής Οργάνωσης Επιτραπέζιας Ελιάς, με στόχο τη δυναμική προάσπιση των συμφερόντων ενός από τους πλέον εξωστρεφείς κλάδους της αγροτικής οικονομίας μας.

Η σχετική κίνηση πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή 19 Ιουνίου και η ΔΟΕΠΕΛ είναι μία από τις πολλές Διεπαγγελματικές Οργανώσεις που αποκτούν εθνική διάσταση μετά τις σχετικές παρεμβάσεις του κ. Βορίδη, ο οποίος στις 11 Δεκεμβρίου 2019 κατέθεσε στη Βουλή τροπολογία με την οποία διευθετήθηκαν οριστικά ζητήματα που αφορούσαν στη νομική μορφή των Διεπαγγελματικών Οργανώσεων, ανοίγοντας έτσι τον δρόμο για την αναγνώρισή τους σε εθνικό επίπεδο.

Σημειώνεται ότι ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, πέραν της συγκεκριμένης κανονιστικής ρύθμισης, συνεχίζει τις αλληπάλληλες επαφές με τους εκπροσώπους των φορέων που απασχολούνται σε όλο το φάσμα της παραγωγής, της επεξεργασίας, της μεταποίησης, της τυποποίησης και της εμπορίας αγροτικών προϊόντων μας.

«Συνεχίζουμε την προσπάθειά μας η οποία κοινό στόχο έχει το άνοιγμα νέων αγορών για τα ποιοτικά προϊόντα μας, την αύξηση της προστιθέμενης αξίας τους και την μεγιστοποίηση του εισοδήματος των παραγωγών», δήλωσε σχετικά ο κ. Βορίδης μετά και την ανακοίνωση κατάθεσης του φακέλου από τη ΔΟΕΠΕΛ.

Όσον αφορά στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδος (ΠΑΑ) 2014-2020, επισημαίνεται ότι βασικές προτεραιότητες της στρατηγικής για την αγροτική ανάπτυξη που εφαρμόζεται σε όλη τη χώρα, αποτελούν η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας του αγροδιατροφικού συστήματος και η ενίσχυση της αλυσίδας αξίας των εγχώριων αγροτικών προϊόντων. Οι εν λόγω προτεραιότητες επιδιώκονται, μεταξύ των άλλων, μέσα από την ενθάρρυνση ιδιωτικών επενδύσεων, με στόχο τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και την καθετοποίηση της παραγωγής τους σε προϊόντα με συγκριτικό πλεονέκτημα, που στοχεύουν στην αύξηση της παραγωγικότητας.

Στο πλαίσιο αυτό συμπεριλαμβάνεται και η ενίσχυση επενδύσεων, που αφορούν στην ελαιοκαλλιέργεια, τόσο σε επίπεδο πρωτογενούς όσο και δευτερογενούς τομέα.

Ως εκ τούτου, κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, μέσα από το Π.Α.Α. 2014-2020, το οποίο αξιοποιεί τα κονδύλια του Πυλώνα II της Κ.Α.Π., υλοποιούνται Μέτρα και Δράσεις από τα οποία επωφελείται, μεταξύ των άλλων, και η ελαιοκαλλιέργεια.

Ενδεικτικά, αναφέρονται τα εξής υπομέτρα:

- 4.1 «Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις»

Στο πλαίσιο του εν λόγω υπομέτρου, το οποίο έχει προκηρυχθεί ήδη, μεταξύ των άλλων, δίνεται στήριξη σε εκμεταλλεύσεις, συμπεριλαμβανομένων αυτών που καλλιεργούν την ελιά και παράγουν ελαιόλαδο, που στρέφονται προς ποιοτικά γεωργικά προϊόντα, ώστε να διευκολυνθεί η προσαρμογή τους στις ανάγκες της αγοράς και να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητά τους.

- 4.2 «Επενδύσεις στη μεταποίηση/εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων»

Στο πλαίσιο των δράσεων του εν λόγω υπομέτρου, οι οποίες έχουν προκηρυχθεί ήδη, όπου συμπεριλαμβάνεται και ο τομέας του ελαιολάδου, μεταξύ των άλλων, δίνεται στήριξη σε πολύ μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις (Μ.Μ.Ε.), με στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων τους, καθιστώντας τα ελκυστικά στους καταναλωτές και ενισχύοντας τον εξαγωγικό τους προσανατολισμό.

- 3.1 «Στήριξη για νέα συμμετοχή σε συστήματα ποιότητας»

Στο πλαίσιο του εν λόγω υπομέτρου, όπου συμπεριλαμβάνεται και ο τομέας του ελαιολάδου, μεταξύ των άλλων, δίνεται στήριξη σε παραγωγούς για την παραγωγή βιολογικού ελαιολάδου. Η στήριξη αφορά στις πάγιες δαπάνες που απορρέουν από τη συμμετοχή στο σύστημα ποιότητας.

- 3.2 «Στήριξη για δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης που υλοποιούνται από ομάδες παραγωγών στην εσωτερική αγορά»

Στο πλαίσιο του εν λόγω υπομέτρου, όπου συμπεριλαμβάνεται και ο τομέας του ελαιολάδου, μεταξύ των άλλων, θα δοθεί στήριξη σε ομάδες παραγωγών (ομάδες παραγωγών, οργανώσεις παραγωγών, διεπαγγελματικές οργανώσεις ή άλλου νομικού τύπου οντότητες, με δυνατότητα συμμετοχής, εκτός των παραγωγών, και ιδιοκτητών μονάδων μεταποίησης) για δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης βιολογικού ελαιολάδου στην εσωτερική αγορά (εντός της Ε.Ε.).

- 9 «Σύσταση ομάδων και οργανώσεων παραγωγών»

Στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου, όπου συμπεριλαμβάνεται και ο τομέας του ελαιολάδου, δίνεται στήριξη για την ίδρυση νέων ομάδων και οργανώσεων παραγωγών, μετά από την επίσημη αναγνώρισή τους από την αρμόδια αρχή, για τα πέντε πρώτα έτη λειτουργίας των εν λόγω σχημάτων.

Επιπλέον, στο πλαίσιο του Π.Α.Α. 2014-2020, δίνεται η δυνατότητα για τη δημιουργία συνεργασιών με τη μορφή Επιχειρησιακών Ομάδων (Ε.Ο.) στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας (Ε.Σ.Κ.) για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας από το Μέτρο 16 «ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ». Μέσω του εν λόγω Μέτρου ενθαρρύνεται και προωθείται η έναρξη και λειτουργία νέας συνεργασίας με τη μορφή Επιχειρησιακής Ομάδας Ε.Σ.Κ. μεταξύ τουλάχιστον δύο φορέων (δρώντων), προερχομένων τόσο από την παραγωγική δραστηριότητα (γεωργία και κτηνοτροφία, όπως γεωργοί, ομάδες και οργανώσεις παραγωγών, Μ.Μ.Ε. κ.λπ.) όσο και από την επιστημονική και ερευνητική κοινότητα ή άλλους φορείς (Μ.Κ.Ο., περιβαλλοντικές οργανώσεις κ.λπ.) που ασχολούνται με τον αγροτικό τομέα και τον τομέα των

τροφίμων, με στόχο την άμβλυνση ή και επίλυση υφιστάμενων προβλημάτων που εντοπίζονται κυρίως στο αγρο-διατροφικό σύστημα και στο περιβάλλον μέσα στο οποίο αυτό λειτουργεί, χρησιμοποιώντας και αναπτύσσοντας παράλληλα καινοτόμους μεθόδους.

Στο πλαίσιο αυτό ενισχύεται η ίδρυση και η λειτουργία επιχειρησιακών ομάδων Ε.Σ.Κ. για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας όσον αφορά στην υλοποίηση πιλοτικών έργων και στην ανάπτυξη νέων προϊόντων, πρακτικών, διεργασιών και τεχνολογιών στους τομείς της γεωργίας και των τροφίμων (όταν αυτά αποτελούν προϊόν του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης).

Πέραν των ανωτέρω, στο πλαίσιο του Π.Α.Α. υλοποιούνται και τα 50 τοπικά αναπτυξιακά προγράμματα από τοπικούς αναπτυξιακούς φορείς (Ομάδες Τοπικής Δράσης – Ο.Τ.Δ.) στο πλαίσιο του Μέτρου 19 του Π.Α.Α. (Στήριξη της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων – LEADER). Τα προγράμματα αυτά έχουν ολοκληρωμένη χωρική προσέγγιση και υλοποιούνται σε αγροτικές περιοχές με δυνατότητα υλοποίησης επενδύσεων σε Δημοτικές/Τοπικές Κοινότητες με πληθυσμό έως 15.000 κατοίκους (με εξαίρεση τα μικρά νησιά).

Μεταξύ άλλων, δίνεται και η δυνατότητα υλοποίησης επενδύσεων ιδιωτικού χαρακτήρα, οι οποίες μπορούν να αφορούν και στον δευτερογενή τομέα και να συμπεριλαμβάνουν και το ελαιόλαδο.

Όσον αφορά στη νέα προγραμματική περίοδο (2021-2027), σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο του σχεδίου του βασικού κανονισμού σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων, συμπεριλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, και οι εξής ειδικοί στόχοι:

- Ενίσχυση του προσανατολισμού προς την αγορά και αύξηση της ανταγωνιστικότητας, συμπεριλαμβανομένης μεγαλύτερης εστίασης στην έρευνα, την τεχνολογία και την ψηφιοποίηση.
- Βελτίωση της θέσης των αγροτών στην αλυσίδα αξίας.
- Βελτίωση της ανταπόκρισης της γεωργίας της ΕΕ στις απαιτήσεις της κοινωνίας όσον αφορά στα τρόφιμα και στην υγεία, συμπεριλαμβανομένης της απαίτησης για ασφαλή, θρεπτικά και βιώσιμα τρόφιμα, απορρίμματα τροφίμων, καθώς και καλή μεταχείριση των ζώων.

Η επίτευξη των ανωτέρω στόχων θα πραγματοποιηθεί μέσω μίας δέσμης παρεμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων αυτών που στοχεύουν στην αύξηση της προστιθέμενης αξίας όλων των γεωργικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένου και του ελαιολάδου, καθώς και μέσω της εξωστρέφειάς τους, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο σχέδιο του νέου κανονισμού. Οι παρεμβάσεις αυτές θα επιλεγούν σε συνέχεια εκπόνησης της SWOT ανάλυσης για τη μελέτη των δυνατών και των αδύνατων σημείων, των απειλών και των ευκαιριών, της καταγραφής των αναγκών αλλά και της σχετικής διαβούλευσης, στο πλαίσιο λειτουργίας της εταιρικής σχέσης με τους αρμόδιους εμπλεκόμενους φορείς.

Στο σχέδιο του νέου κανονισμού για την αγροτική ανάπτυξη προβλέπονται ως παρεμβάσεις η υλοποίηση επενδύσεων και η συνεργασία, οι οποίες θα προβλέπουν τις κατηγορίες εκείνες που θα αναδειχθούν μέσα από την προαπαιτούμενη ανωτέρω διαδικασία.

Σε κάθε περίπτωση, στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της Κ.Α.Π. μετά το 2020 και μέσα από διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, θα προταθούν και θα συμπεριληφθούν τομεακές παρεμβάσεις στον τομέα του ελαιολάδου και της βρώσιμης ελιάς, στο πλαίσιο του εθνικού στρατηγικού σχεδίου της χώρας μας, ενώ στην πρόθεση της Κυβέρνησης είναι η ενίσχυση των Συνδεδεμένων Ενισχύσεων στον τομέα.

Τονίζεται ότι για το ΥΠΑΑΤ η υλοποίηση επενδύσεων που αφορούν στον πρωτογενή τομέα (γεωργικές εκμεταλλεύσεις), στις υπηρεσίες που σχετίζονται με αυτόν (συστήματα ποιότητας), καθώς και στον δευτερογενή τομέα της οικονομίας (μεταποίηση), αποτελούν τις προτεραιότητες όλων των προγραμματικών περιόδων.

Περαιτέρω, αξιοσημείωτο είναι ότι το ΥΠΑΑΤ, επιδιώκοντας τη στήριξη του τομέα του ελαιολάδου και των επιτραπέζιων ελίων, υλοποιεί, μεταξύ άλλων, Προγράμματα Εργασίας 92 Οργανώσεων Παραγωγών Ελαιουργικών Φορέων (Ο.Ε.Φ.). Ειδικότερα, η Κυβέρνηση κατόρθωσε να εξασφαλίσει για την τριετία 2018-2021 την υλοποίηση των εν λόγω προγραμμάτων με συνολική ενωσιακή χρηματοδότηση 33.294.000 €.

Τα ανωτέρω προγράμματα:

1. Εγκρίθηκαν και υλοποιούνται σύμφωνα με τους Κανονισμούς (ΕΕ) αριθ. 611/2014 και 615/2014 και την αριθ. 61/16616/31-1-2018 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 271/1-2-2018).

2. Αφορούν σε περίπου 16.000 παραγωγούς σε όλη την ελληνική επικράτεια, η οποία για τις ανάγκες αυτών έχει χωριστεί σε τέσσερις περιφερειακές ζώνες, ήτοι Πελοπόννησος, Κρήτη, Υπόλοιπο Ηπειρωτικής Χώρας (συμπεριλαμβανομένης της Εύβοιας) και Υπόλοιπο Νησιωτικής Χώρας.

3. Περιλαμβάνουν δράσεις στον τομέα της παρακολούθησης και διαχείρισης της αγοράς στον κλάδο του ελαιολάδου και της επιτραπέζιας ελιάς, στον τομέα της βελτίωσης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της ελαιοκαλλιέργειας (ανάπτυξη ορθών γεωργικών πρακτικών, τεχνικών αντικατάστασης των χημικών προϊόντων κ.λπ.), στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελαιοκαλλιέργειας μέσω του εκσυγχρονισμού (κατάρτιση παραγωγών, αντικατάσταση μη παραγωγικών δένδρων με νέα κ.λπ.), στη βελτίωση της ποιότητας του ελαιολάδου (βελτίωση των συνθηκών καλλιέργειας, συγκομιδής, παράδοσης και αποθεματοποίησης, παροχή τεχνικής βοήθειας στην παραγωγή και στη μεταποιητική διαδικασία, αξιοποίηση καταλοίπων παραγωγής ελαιολάδου κ.λπ.) και τέλος στον τομέα της ικνηλασιμότητας, της πιστοποίησης και της προστασίας της ποιότητας του ελαιολάδου και της επιτραπέζιας ελιάς.

Επιπλέον, στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2014/1144 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και των Κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 2015/1829 και 2015/1831 της Επιτροπής σχετικά με τις ενέργειες προβολής και προώθησης αγροτικών προϊόντων στην εσωτερική αγορά της Ε.Ε. και στις αγορές τρίτων χωρών, εγκρίθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και υλοποιούνται 19 τριετή χρηματοδοτούμενα προγράμματα προώθησης αγροτικών προϊόντων συνολικού προϋπολογισμού περίπου 46.000.000 ευρώ. Στόχος των εν λόγω προγραμμάτων είναι η ευαισθητοποίηση των καταναλωτών για τα ιδιαίτερα ποιοτικά χαρακτηριστικά των γεωργικών προϊόντων, για τις φιλικές προς το περιβάλλον μεθόδους παραγωγής τους και τα συστήματα ποιότητας που εφαρμόζονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η προβολή της σημασίας των κοινοτικών συστημάτων που αφορούν ΠΟΠ, ΠΓΕ και βιολογικά προϊόντα.

Ειδικότερα:

- όσον αφορά στην προώθηση της επιτραπέζιας ελιάς, επισημαίνεται ότι ολοκληρώθηκε η υλοποίηση τεσσάρων (4) προγραμμάτων με φορέα υλοποίησης την ΠΕΜΕΤΕ σε ΕΕ και τρίτες χώρες (1 πρόγραμμα στην εσωτερική αγορά και τρία προγράμματα σε τρίτες χώρες), συνολικού προϋπολογισμού 11.106.660 €.
- όσον αφορά στην προώθηση του ελαιολάδου, επισημαίνεται ότι ολοκληρώθηκε το πρόγραμμα της Αγροδιατροφικής Σύμπραξης της Περιφέρειας Κρήτης “The European Food Masters”, συνολικού προϋπολογισμού 1.174.765 €, το οποίο προωθούσε, εκτός των άλλων κρητικών προϊόντων, και το ελαιόλαδο

Αξίζει να σημειωθεί ότι ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, αναγνωρίζοντας τις προκλήσεις που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι ελαιοπαραγωγοί ολόκληρης της χώρας, με παρέμβασή του στην τακτική σύνοδο του Συμβουλίου Υπουργών Γεωργίας και Αλιείας που πραγματοποιήθηκε στις 18 Νοεμβρίου 2019 στις Βρυξέλλες:

- ανέδειξε τις μεγάλες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι ελαιοκαλλιεργητές της Ελλάδας εξαιτίας, μεταξύ άλλων, των ακραίων καιρικών φαινομένων, απόρροια της κλιματικής αλλαγής,
- υπογράμμισε ότι «οι ελαιοπαραγωγοί βλέπουν το εισόδημά τους να αφανίζεται για δεύτερη συνεχή χρονιά» και
- κάλεσε την Επιτροπή να συνεκτιμήσει τα δεδομένα και να εξετάσει εναλλακτικές ενίσχυσης του τομέα για να διασφαλιστεί η βιωσιμότητά του.

Επιπλέον, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κατανοώντας την ανάγκη μελέτης, σε επιστημονικό επίπεδο, των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και των ακραίων καιρικών φαινομένων που αυτή προκάλεσε ειδικότερα στις ελαιοκαλλιέργειες της Κρήτης, εξέδωσε στις 4 Δεκεμβρίου απόφαση (ΑΔΑ: 669Β4653ΠΓ-ΝΨ1), με την οποία συστήνεται και συγκροτείται Ομάδα Εργασίας για τον σκοπό αυτόν. Έργο της Ομάδας αυτής είναι: α) η δημιουργία φάκελου ο οποίος να συνδέει τη φετινή (2019) ποσοτική και ποιοτική υποβάθμιση της παραγωγής ελαιόλαδου στην Κρήτη, με τις ασυνήθιστες κλιματολογικές συνθήκες οι οποίες επικρατήσαν στην Κρήτη την προηγούμενη άνοιξη (ασυνήθιστες βροχοπτώσεις) έως το τέλος του χρόνου (ασυνήθιστες υψηλές θερμοκρασίες) και β) η τεκμηρίωση της ανάγκης χρηματικών αποζημιώσεων στους παραγωγούς από το αρμόδιο όργανο της Ε.Ε. αφού αυτό δεν καθίσταται δυνατό από το ελληνικό κράτος. Στο πλαίσιο της εν λόγω Ομάδας Εργασίας συντάχθηκε φάκελος που στοιχειοθετεί τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην ελαιοκαλλιέργεια της Κρήτης, προκειμένου να τεκμηριωθεί αίτημα της Ελλάδας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση για σχετική οικονομική βοήθεια προς τους πληγέντες.

Περαιτέρω, πρέπει να επισημανθεί ότι ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκης Βορίδης, ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Άδωνις Γεωργιάδης, και ο Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Κώστας Σκρέκας, με γνώμονα την παροχή κινήτρων για την ενίσχυση των επενδύσεων στην πρωτογενή παραγωγή, υπέγραψαν από κοινού Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ), με την οποία καθορίζονται τα είδη των επενδυτικών σχεδίων που ενισχύονται.

Στη συγκεκριμένη απόφαση εμπίπτουν επενδυτικά σχέδια μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) καθώς και μεγάλων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον πρωτογενή τομέα της γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής, τα οποία δύναται να υπαχθούν στο καθεστώς ενισχύσεων που ορίζει ο αναπτυξιακός νόμος 4399/2016 και των οποίων το αιτούμενο ποσό ενίσχυσης ανά επενδυτικό σχέδιο και ανά επιχείρηση υπερβαίνει το ποσό των πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ (500.000 €).

Επισημαίνεται ότι τα επενδυτικά σχέδια μπορούν να αφορούν είτε σε ίδρυση νέας μονάδας, είτε σε επέκταση υφιστάμενης μονάδας, είτε σε εκσυγχρονισμό με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφιστάμενης μονάδας.

Συγκεκριμένα, στο καθεστώς ενισχύσεων μπορούν να υπαχθούν επενδυτικά σχέδια της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής στους ακόλουθους τομείς:

- στον τομέα φυτικής παραγωγής, στον οποίο περιλαμβάνονται εκμεταλλεύσεις όλων των τύπων και παραγωγικών συστημάτων φυτικής παραγωγής (συμβατικής, βιολογικής και πιστοποιημένης) και
- στον τομέα ζωικής παραγωγής, στον οποίο περιλαμβάνονται βοοτροφικές, αιγοπροβατοτροφικές, χοιροτροφικές και πτηνοτροφικές μονάδες.

Με την ιδιαίτερα σημαντική αυτή απόφαση επιδιώκεται η βελτίωση των συνολικών επιδόσεων και της βιωσιμότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, ιδίως μέσω της μείωσης του κόστους παραγωγής, καθώς και η δημιουργία ή η βελτίωση των υποδομών, προκειμένου να δοθεί ώθηση στην ανάπτυξη, στην προσαρμογή και στον εκσυγχρονισμό της γεωργίας και της κτηνοτροφίας.

Επίσης, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκης Βορίδης, στο πλαίσιο της στοχευμένης και ουσιώδους στήριξης που παρέχει το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στους κλάδους που έχουν πληγεί από τις επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού, ενεργοποιεί τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων για τη χορήγηση κρατικών οικονομικών ενισχύσεων στους παραγωγούς λαϊκών αγορών.

Το συνολικό ύψος της αποζημίωσης που θα λάβουν οι πληγέντες παραγωγοί ανέρχεται στα 14.800.000 ευρώ και δικαιούχοι της άμεσης επικορήγησης είναι οι παραγωγοί πωλητές στις λαϊκές αγορές όλης της χώρας, οι οποίοι πληρούν σωρευτικά τις κάτωθι προϋποθέσεις:

- α) Έχουν υποβάλει Αίτηση Ενιαίας Ενίσχυσης για το έτος 2019, έως και 31/12/2019.
 - β) Έχουν «ΑΔΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ ΠΩΛΗΤΗ ΛΑΪΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ» σε ισχύ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 4497/2017 (Α' 171).
 - γ) Δεν ήταν κάτοχοι προβληματικής επιχείρησης στις 31/12/2019 κατά την έννοια του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 702/2014 (άρθ. 2 σημ. 14).
 - δ) Δεν εξακολουθούν να έχουν στη διάθεσή τους ενίσχυση που έχει κριθεί ασυμβίβαστη με βάση προηγούμενη απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
- Πλέον των ανωτέρω, όσοι παραγωγοί πωλητές λαϊκών αγορών δραστηριοποιούνται στον κλάδο νωπών οπωροκηπευτικών ή οικόπεχνης, να είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Εμπόρων Νωπών Οπωροκηπευτικών (ΜΕΝΟ) ή/και στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Οικόπεχνης (ΚΗΜΟ).

Οι δικαιούχοι θα πρέπει να υποβάλουν την αίτησή τους απευθείας στο σύστημα υποβολής της αίτησης ΕΑΕ 2019 μέσω της επιλογής "Χρήση εφαρμογής" στην ηλεκτρονική διεύθυνση https://registration.dikaiomata.gr/user_registration/ εφόσον διαθέτουν προσωπικούς κωδικούς από παλαιότερο έτος (ΕΑΕ 2014-2020, υποβολή αιτήσεων για βιολογικά, νιτρορύπανση κ.τ.λ.) ή μέσω της ίδιας ηλεκτρονικής διεύθυνσης, εφόσον προηγηθεί η εγγραφή στις εφαρμογές του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. (επιλογή "Αίτημα εγγραφής" στην ανωτέρω σελίδα). Μετά την είσοδο στην εφαρμογή αίτησης ΕΑΕ 2019, ο χρήστης επιλέγει από το κεντρικό μενού ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ COVID19> Αίτηση Κρατικής Ενίσχυσης Παραγωγών Πωλητών σε Λαϊκές Αγορές.

Σημειώνεται ότι καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή αίτησης έχει οριστεί η 23^η Σεπτεμβρίου 2020.

Εκ των ανωτέρω αναφερθέντων γίνεται εμφανές ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων παρακολουθεί στενά τις ασυμμετρίες που παρατηρούνται στον πρωτογενή τομέα και στηρίζει εμπράκτως όλους όσοι έχουν υποστεί ζημία από τα μέτρα αποτροπής εξάπλωσης της πανδημίας, παρεμβαίνοντας αποφασιστικά και ουσιαστικά σε κάθε ζήτημα που τυχόν προκύπτει, με στοχευμένη λήψη μέτρων. Επίσης, παρακολουθεί στενά την αγορά για την αποτροπή κερδοσκοπικών πρακτικών και παρεμβαίνει όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο.

Ο εποικοδομητικός διάλογος που αναπτύχθηκε όλο αυτό το διάστημα, μέσω τηλεδιασκέψεων, μεταξύ του ΥΠΑΑΤ και των εκπροσώπων καλλιεργητών, κτηνοτρόφων, μελισσοκόμων, ανθοκόμων και αλιέων από όλη τη χώρα, για την επίλυση των ζητημάτων που έχουν προκύψει στην παραγωγή εξαιτίας των επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού, θα συνεχιστεί.

Κάνοντας έναν απολογισμό σχετικά με τα ποσά που διοχετεύτηκαν από το ΥΠΑΑΤ προς τον πρωτογενή τομέα από την αρχή του έτους, αποτυπώνονται τα κάτωθι καταβληθέντα ή εξασφαλισθέντα ποσά:

- Καταβολή 1 εκατομμυρίου ευρώ στους τευτλοπαραγωγούς.
- Καταβολή 2 εκατομμυρίων ευρώ μέσω της διαδικασίας των de minimis για τα θερμοκήπια στην Κρήτη.
- Καταβολή 4,3 εκατομμυρίων ευρώ στους βαμβakoπαραγωγούς του Έβρου.
- Καταβολή 1,5 εκατομμυρίου ευρώ σε παραγωγούς σιτηρών του Έβρου.
- Καταβολή 10,5 εκατομμυρίων ευρώ για τη στήριξη των ανθοπαραγωγών.
- Εξασφάλιση 15 εκατομμυρίων ευρώ μέσω της διαδικασίας των de minimis για τη στήριξη της παράκτιας αλιείας.
- Εξασφάλιση 14,8 εκατομμυρίων ευρώ για τους παραγωγούς των λαϊκών αγορών.
- Εξασφάλιση 30,5 εκατομμυρίων ευρώ για την ενίσχυση της αιγοπροβατοτροφίας.
- Εξασφάλιση 4,7 εκατομμυρίων ευρώ για τη στήριξη των παραγωγών σπαραγγιών.

Βασικός προσανατολισμός του ΥΠΑΑΤ παραμένει η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, η δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, η αύξηση της προστιθέμενης αξίας και η εξωστρέφεια των αγροτικών προϊόντων της πατρίδας μας. Ιδιαίτερα, υπό την παρούσα συγκυρία, προτεραιότητα του Υπουργείου είναι η διασφάλιση της επισιτιστικής επάρκειας και η περιφρούρηση της διατροφικής ασφάλειας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Οικονομικών
- Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Κ. Βελόπουλο